

РЕШЕНИЕ

№ 13886

гр. София, 09.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав, в
публично заседание на 10.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Василева

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **13562** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 226, ал. 1 във вр. с 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 27, ал. 4 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ). Образувано е след отмяна на предходното решение на съда с решение № 12927 от 15.12.2025 г., постановено по адм. дело № 11414/2025 г. на Върховния административен съд, седмо отделение. С решението си касационната инстанция е приела, че предходният съдебен акт е валиден и допустим, но неправилен, тъй като е постановен в нарушение на чл. 172а, ал. 2 от АПК – при липса на обсъждане на всички събрани по делото доказателства, в частност на приетото заключение по повторната техническа експертиза, както и без конкретни мотиви относно това дали е посоченото от Управляващия орган нарушение, правилно ли е квалифицирано по съответната точка от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (Загл. изм. – ДВ, бр. 59 от 2024 г. – Наредбата), законосъобразно ли е определен размерът на финансовата корекция и правилно ли е определена основата, спрямо която тя е определена. ВАС изрично е указал при новото разглеждане съдът да изложи мотиви по всички правнорелевантни факти, въз основа на всички събрани доказателства, и да се произнесе за законосъобразността на акта на всички основания по чл. 146 от АПК. Делото е образувано по жалба на „ЮРОПРОС“ ЕООД срещу Решение № РД-16-1453 от 15.10.2021 г., издадено от ръководителя на Управляващия орган (УО) на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 (ОПИК), с което на дружеството е определена

финансова корекция в размер на 100 % от безвъзмездната финансова помощ със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) по Договор № В.-1.001-0490-SU-01 от 21.12.2018 г. с изпълнител „СММ 97“ ООД, в рамките на изпълнението на проект „Внедряване на продуктова иновация чрез придобиване на високотехнологична мултимедийна платформа за онлайн психологически консултации, уебинари и професионални видео обучения със специализирано хардуерно оборудване“.

Жалбоподателят – „ЮРОПРОС“ ЕООД, чрез процесуалния си представител, излага твърдения за незаконосъобразност на оспореното решение поради нарушение на материалния закон, съществени нарушения на административнопроизводствените правила и необоснованост. Поддържа, че административният орган неправилно е приел нарушение на принципите на икономичност и ефикасност. Счита, че изводът за завишена цена е изграден въз основа на неправилно съпоставяне между крайната цена по договора със „СММ 97“ ООД и пазарни цени на стандартни мобилни компютри, без да се отчете спецификата на доставеното по договора специализирано мобилно компютърно устройство, предназначено да функционира в интегрирана среда със смарт карти, криптиращи устройства, автентикационен сървър и специализиран софтуер. Поддържа, че административният орган неправилно е свел предмета на доставката до стандартен лаптоп Lenovo с външен четец и смарт карта, като е игнорирал особеностите на крайния продукт и необходимостта той да обслужва конкретните нужди на проекта. Излага, че не е допустимо да се преценява наличието на „най-добра цена“ единствено чрез сравнение със свободния пазар, тъй като бенефициентът е бил длъжен да проведе процедура с публична покана и да избере измежду подадените оферти. В тази връзка поддържа, че е избрана офертата, която най-пълно съответства на зададените параметри и на специфичните нужди на проекта. Оспорва и извода на административния орган, че предвиденият 10-годишен гаранционен срок е икономически неоправдан. Поддържа, че именно този срок е бил съобразен с дългосрочния характер на проекта, че при алтернативната оферта гаранционният срок е бил 5 години и че при преценката за икономичност следва да се отчетат не само първоначалната покупна цена, но и бъдещите разходи за подмяна на техниката, провеждане на нова процедура, ново криптиране, инсталиране, брандиране, транспорт и евентуално прекъсване на услугите. Счита, че органът неправилно е приел и нарушение на принципа на ефикасност, без да установи непостигане на целите на проекта и без да докаже липса на функционална годност на доставените устройства. Поддържа, че по делото не е доказано нито отсъствие на криптирана връзка и специализирана защита, нито липса на възможност устройствата да бъдат използвани за предоставяне на онлайн психологически консултации при спазване на изискванията за защита на информацията. Оспорва и размера на определената финансова корекция. Претендира разноски.

Ответникът – ръководителят на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020, оспорва жалбата като неоснователна. Поддържа, че оспореното Решение № РД-16-1453 от 15.10.2021 г. е постановено при правилно приложение на чл. 70, ал. 1, т. 3 ЗУСЕФСУ, във връзка с чл. 4, § 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и чл. 33, § 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, след надлежно проведена административна процедура и въз основа на събраните по преписката доказателства, включително констатациите от проверката и окончателния доклад на О.. Твърди, че при изпълнение на Договор № В.-1.001-0490/Su-01 от 21.12.2018 г. със „СММ 97“ ООД бенефициентът е разходвал публичен ресурс в противоречие с принципа на икономичност, тъй като е заплатил значително завишена цена за устройства, които по същество представляват стандартни мобилни компютри Lenovo IdeaPad 330-15ICH, снабдени с външен четец и смарт карта, без да се установява фабрично или интегрирано устройство за криптиране на данни в реално време, каквото е било оценявано в рамките на процедурата.

Поддържа, че другият участник – „Стемо“ ООД – е предложил устройства с фабрично вградена криптираща функционалност на значително по-ниска цена, поради което избраната оферта не отговаря на изискването за „най-добра цена“, нито на изискването за най-добро съотношение между използваните ресурси, предприетите действия и поставените цели. Счита, че наличието на определени софтуерни компоненти и настройки, установени при последващия оглед, не опровергава направените в акта изводи, тъй като специализираният софтуер и платформата са предмет на отделна обособена позиция и отделен договор, а не на договора със „СММ 97“ ООД, по който е определена финансовата корекция. Поддържа, че в случая е налице нередност по смисъла на чл. 2, т. 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, тъй като е отчетен неоправдан разход, който има или би имал за последица увреждане на бюджета на Съюза. Счита за правилно и определянето на финансова корекция в размер на 100 % от безвъзмездната финансова помощ по договора, тъй като нарушението засяга целия договор по обособена позиция № 2 и не е възможно надеждно да се отдели незасегнатата част от разхода. Прави искане съдът да отхвърли подадената жалба като неоснователна. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение. Ответникът, в съдебно заседание, се представлява от процесуален представител – юрисконсулт Д..

Административен съд София-град, след като обсъди събраните по делото доказателства и доводите на страните и извърши проверка по чл. 168, ал. 1 от АПК на всички основания по чл. 146 от АПК, приема за установено от фактическа страна следното:

Между Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 и „ЮРОПРОС“ ЕООД е сключен Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № В.-1.001-0490-С01. Проектът е озаглавен „Внедряване на продуктова иновация чрез придобиване на високотехнологична мултимедийна платформа за онлайн психологически консултации, уебинари и професионални видео обучения със специализирано хардуерно оборудване“ и включва три дейности: придобиване на специализиран софтуер, придобиване на специализирани мобилни компютърни устройства и придобиване на сървър. Общият бюджет на проекта е 1 159 600 лв., от които 811 720 лв. представляват безвъзмездна финансова помощ. За дейността по придобиване на специализирани мобилни компютърни устройства е предвиден бюджет 645 000 лв., от които 451 500 лв. БФП, а за сървър – 22 000 лв., от които 15 400 лв. БФП.

В изпълнение на проекта бенефициерът е провел процедура за избор на изпълнител с публична покана с предмет „Внедряване на специализиран софтуер и доставка на специализирани мобилни компютърни устройства и сървър в две обособени позиции“, както следва: Обособена позиция № 1 – „Внедряване на специализиран софтуер – Високотехнологична мултимедийна платформа за онлайн психологически консултации, уебинари и професионални видео обучения – 1 брой“, и Обособена позиция № 2 – „Доставка на специализирани мобилни компютърни устройства – 150 броя и сървър – 1 брой“. По обособена позиция № 1 е сключен Договор № В.-1.001-0490/Se-01 от 07.12.2018 г. с „Лион Технолоджис“ ООД на стойност 492 595 лв. без ДДС, а по обособена позиция № 2 – Договор № В.-1.001-0490/Su-01 от 21.12.2018 г. със „СММ 97“ ООД на стойност 665 500 лв. без ДДС.

Критерият за възлагане по процедурата е бил „оптимално съотношение качество–цена“, а не „най-ниска цена“. В методиката за оценка гаранционното обслужване е било въведено като самостоятелен показател, като за гаранционен срок над 120 месеца са се присъждали 35 точки. Наред с това са били оценявани и допълнителни технически характеристики, включително всяко устройство да бъде снабдено с устройство за криптиране на данни в реално време, както и

брандирането му.

По обособена позиция № 2 са подадени две оферти – от „СММ 97“ ООД и от „Стемо“ ООД. И двамата участници са заявили, че предлаганото от тях специализирано мобилно компютърно устройство ще бъде снабдено с устройство за криптиране на данни в реално време. В офертата на „Стемо“ ООД е посочено, че всяко устройство ще бъде фабрично снабдено с такова устройство. Съгласно административната преписка „Стемо“ ООД е предложило гаранционен срок 60 месеца, поради което офертата му е получила по-малко точки по показателя за гаранционно обслужване. От своя страна „СММ 97“ ООД е предложило срок за изпълнение на доставката 15 дни от подписване на договора и гаранционна поддръжка 120 месеца, а в разясненията си е посочило, че използва асемблиран готов продукт под бранда „PSYLEN“, представляващ готова компютърна конфигурация с параметри, съответстващи на лаптоп Lenovo 330-15ICH, в която след допълнителна преработка са включени криптиращи устройства, отговарящи на изискванията на бенефициера.

На 25.01.2021 г. при Управляващия орган е постъпило писмо от Европейската комисия във връзка с разследване на Европейската служба за борба с измамите (О.), свързано с изпълнението на договора за безвъзмездна финансова помощ. На 13.04.2021 г. на Управляващия орган е предоставен окончателният доклад от разследването на О., в който е посочено, че доставените по проекта лаптопи Lenovo 330-15ICH са били първоначално доставени в България в края на 2018 г. на „Мост Компютърс“ ООД на цена 496 евро без ДДС за брой, впоследствие са били придобити от „Дабъл Ви-2“ ЕООД, снабдени с криптиращи устройства и брандирани като „PSYLEN“, за да бъдат продадени и префактурирани на „СММ 97“ ООД на цена 2 149,57 евро без ДДС за брой, след което „СММ 97“ ООД ги е доставило на „ЮРОПРОС“ ЕООД на цена 2 193,44 евро без ДДС за брой. В доклада е отбелязано още, че офертата на втория участник – „Стемо“ ООД – е съдържала специализирани мобилни компютърни устройства Dell Latitude 5591 с включено криптиращо устройство на цена 957,81 евро без ДДС за брой.

В хода на проверката бенефициерът е дал разяснения и относно съхранението и разпределението на устройствата, като е посочил, че към 07.04.2021 г. 51 броя специализирани мобилни компютърни устройства са предоставени на експерти/психолози, 17 броя се намират при техническото лице, отговорно за подготовката и конфигурирането им, а 82 броя се намират в помещение на доставчика „СММ 97“ ООД, предоставени за отговорно пазене. На 19.07.2021 г. е извършена проверка на място при доставчика „СММ 97“ ООД, при която са проверени 72 устройства, опаковани заедно с криптиращи устройства. Активите са проверени по серийните номера на компютрите Lenovo, а за едно устройство PSYLEN с № 19.00-071-01 е генериран доклад за хардуерните му характеристики.

С писмо от 20.09.2021 г. ръководителят на Управляващия орган е уведомил бенефициера за установените нередности и за предстоящото определяне на финансова корекция, като му е предоставил възможност да се запознае с констатациите и да представи възражения и доказателства по основателността и размера на корекцията. Бенефициерът е депозирал възражения, в които подробно е оспорил изводите на органа, включително по отношение на 10-годишната гаранционна поддръжка, като е поддържал, че тя е съобразена с дългосрочния характер на проекта, че е икономически по-изгодно техниката да се използва гаранционно за 10 години, отколкото за 5 години, както и че при евентуална по-ранна подмяна биха възникнали допълнителни разходи по нова тръжна процедура, конфигуриране, брандиране, транспорт и логистика. Възраженията са обсъдени и отхвърлени като неоснователни, след което е издадено оспореното Решение № РД-16-1453 от 15.10.2021 г.

От мотивите на административния акт се установява, че органът е приел за доказано нарушение

на чл. 70, ал. 1, т. 3 ЗУСЕФСУ във връзка с чл. 4, § 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и чл. 33, § 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046, квалифицирано като нередност по т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата. Прието е, че принципът на икономичност е нарушен, тъй като платената цена по договора със „СММ 97“ ООД в общ размер 665 500 лв., не е най-добрата цена, а е значително завишена спрямо пазарната. Органът е възприел, че стойността на специализираните мобилни компютърни устройства е повишена от 164 100 лв. (сумарната стойност на лаптопите и смарт четците) според събраните данни и експертната оценка, на 643 500 лв. съгласно ценовата оферта на избрания изпълнител, а цената на сървъра – от 13 440 лв. на 22 000 лв. Като допълнителни съображения са посочени както по-ниската оферта на „Стемо“ ООД, така и обстоятелството, че избраният изпълнител фактически е предоставил устройства, които според органа не отговарят на заложеното в техническата спецификация и на собствената му оферта, тъй като доставеният Lenovo IdeaPad 330-15ICH не притежава фабрично вградено устройство за криптиране на данни в реално време, а е снабден с външен четец и смарт карта. В акта и в предхождащото го уведомление е обсъден и въпросът за 10-годишната гаранционна поддръжка, като органът е възприел, че такъв срок не съответства на обичайната технико-експлоатационна гаранционна поддръжка и на икономическата практика при скорена амортизация на компютърни устройства и софтуер. На тази основа е направен извод, че ресурсът не е разходван икономично и ефикасно и е определена 100 % финансова корекция върху безвъзмездната финансова помощ по договора със „СММ 97“ ООД в размер на 465 850 лв.

За да стигне до горните изводи органът се е позовал на изготвено от вещо лице – оценител заключение, което заключение съдържа изчисления с оглед реалната пазарна цена на устройствата, както и че стандартната гаранция на лаптоп е 2 години, респективно 3 години при завишена цена или рекламни кампании, че на практика един лаптоп е механично и морално остарял на петата си година и че 10 години гаранционна поддръжка е нереален срок. Въз основа на тази експертна оценка органът е приел, че стойността на хардуерната конфигурация е значително по-ниска от заплатената, като е извършил съпоставяне както с пазарни цени на сходни устройства, така и с офертата на другия участник. В същата връзка е прието и че предложеният гаранционен срок от 120 месеца не съответства на обичайната икономическа и технико-експлоатационна практика при този вид активи.

При първоначалното разглеждане на делото съдът е приел жалбата за неоснователна и е възпроизвел констатациите на административния орган, както и заключението по комплексната техническа и икономическа експертиза. С решението си Върховният административен съд е отменил това решение като неправилно, тъй като решаващият извод е бил формиран без обсъждане на повторната техническа експертиза и без необходимата съпоставка между двете експертни заключения.

От заключението по комплексната техническа и икономическа експертиза се установява, че при пазарните цени за крайни клиенти на брендираните компютърни устройства, с параметри много близки или еднакви на доставените по проекта, към 2018 г., са били в диапазона от 958 лв. до 1166 лв., без ДДС, в зависимост от модела и конкретните технически параметри. Установява се и, че средни пазарни цени за крайни клиенти на четец на смарт карти и смарт карта, с параметри много близки или еднакви на доставените по проекта - общо 24,00 лв. без ДДС. Вещите лица са извършили пазарно проучване на устройства със сходни технически параметри към 2018 г. и са определили диапазон на цени за крайни клиенти. В техническата част експертизата приема, че използваните устройства са базирани на модел Lenovo

IdeaPad 330-15ICH, като при огледа не е установено в тях да има интегрирано допълнително устройство за защита на информацията извън стандартното за това технологично поколение, а защитата се реализира чрез смарт четец, смарт карта и съответни софтуерни решения. В икономическата част експертизата разглежда и въпроса за гаранционната поддръжка, като сочи данни за обичайните гаранционни срокове и жизнения цикъл на този вид техника, както и за ориентировъчните разходи по поддръжка за 10-годишен период. Посочено е и че за 10-годишен период нормалните разходи за поддръжка на всички 150 устройства възлизат общо на 29 556 лв. с ДДС.

От заключението по повторната техническа експертиза се установява, че при извършения оглед на конкретно устройство са налични инсталирани софтуерни компоненти и модули, свързани с генериране на ключове, удостоверяване и криптиране, включително файлове и библиотеки, разработени с използване на технологии на Oberthur Card Systems, както и специализиран софтуер, свързан с разпознаване и използване на криптиращи устройства. Вещото лице е описало и процесите по стартиране на софтуера, генериране на ключове и установяване на защитена връзка, като е констатирало наличие на конфигурирана система, осигуряваща удостоверяване и защитена комуникация между устройството и сървъра. Експертизата не съдържа икономическа оценка на установените софтуерни и конфигурационни елементи, нито дава заключение каква част от крайната цена на доставката се обуславя от тях.

Именно тази повторна техническа експертиза, останала необсъдена при предходното разглеждане, е поставена в центъра на указанията на Върховния административен съд. Касационната инстанция е посочила, че без отговор на въпросите дали доставените мобилни компютърни устройства отговарят на заложените по проекта дейности, дали са в подходящото количество и качество, дали заплатената цена съответства на това количество и качество с оглед конкретните нужди на бенефициера, дали е постигнато най-доброто съотношение между използваните ресурси, извършените дейности и постигнатите цели по проекта, както и дали осигурената криптирана връзка със специализирания софтуер се различава от криптираните решения, предлагани от стандартните конфигурации по другата оферта, и ако да – дали тези разлики обосновават по-високата цена, не може да се прецени разходван ли е публичният ресурс икономично и ефикасно.

При така установеното, съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, срещу подлежащ на съдебен контрол индивидуален административен акт и в предвидения от закона срок, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

При новото разглеждане на делото съдът дължи проверка на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК, съобразно задължителните указания, дадени с

отменителното решение на Върховния административен съд. Както касационната инстанция изрично е посочила, предходният съдебен акт е постановен при нарушение на чл. 172а, ал. 2 от АПК, тъй като не са били обсъдени всички събрани по делото доказателства, в частност заключението по повторната техническа експертиза, както и липсват собствени, конкретни мотиви по спорните въпроси относно наличието на нарушение, неговата правна квалификация, размера на определената финансова корекция и основата, спрямо която тя е определена. Следователно при настоящото разглеждане съдът следва да формира самостоятелни фактически и правни изводи въз основа на всички доказателства по делото, включително чрез съпоставка между констатациите в административната преписка, заключението по комплексната техническа и икономическа експертиза и заключението по повторната техническа експертиза.

Компетентността на издателя на оспорения акт не е спорна при новото разглеждане, доколкото този въпрос е разрешен с решението на ВАС и не е предмет на отменителните указания. За пълнота следва да се отбележи, че Решение № РД-16-1453 от 15.10.2021 г. е издадено от материално и функционално компетентен орган – ръководителя на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020, оправомощен да определя финансови корекции по приложимата редакция на закона. Поради това не е налице основание за отмяна по чл. 146, т. 1 от АПК.

Оспореният административен акт е издаден в изискуемата от закона писмена форма и съдържа необходимите реквизити. В него са индивидуализирани административният орган, адресатът, договорът за безвъзмездна финансова помощ, конкретният договор с изпълнителя, по отношение на който е определена финансовата корекция, размерът на корекцията, фактическите констатации, възприетата правна квалификация и разпоредителната част. Изложени са мотиви, които позволяват да бъде проследена волята на органа и да бъде осъществен съдебен контрол за законосъобразност. Несъгласието на жалбоподателя с изложените мотиви касае правилността на акта, а не неговата форма. Следователно не е налице порок по чл. 146, т. 2 от АПК.

Не се установява и съществено нарушение на административнопроизводствените правила. От доказателствата по делото е видно, че преди постановяване на решението бенефициерът е бил надлежно уведомен за констатациите на Управляващия орган и за намерението за определяне на финансова корекция, като му е била предоставена възможност да представи възражения и доказателства по основателността и размера на корекцията. Бенефициерът се е възползвал от тази възможност, като е депозирал писмени възражения, в които е развил подробно защитната си теза, включително относно значението на 10-годишната гаранционна поддръжка, съотношението между цена и качество и значението на бъдещите разходи по подмяна и конфигуриране на техниката. Тези възражения са обсъдени от

органа, макар и да не са възприети. Поради това не е налице ограничаване на правото на участие и защита на адресата в административната фаза и не е налице основание за отмяна по чл. 146, т. 3 от АПК.

Спорът е съсредоточен върху съответствието на оспорения акт с материалния закон и с целта на закона, тоест върху основанията по чл. 146, т. 4 и т. 5 от АПК, по които съдът дължи цялостна и задълбочена преценка с оглед всички събрани доказателства.

В тази връзка е необходимо да посочи, че в Държавен вестник, бр. 51 от 01.07.2022 г. е обнародван Закон за изменение и допълнение на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗИД на ЗУСЕСИФ), с § 1 на който наименованието на закона се изменя на Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ). Съгласно § 70 от ЗИД на ЗУСЕСИФ, до приключването на програмите за програмен период 2014 – 2020 г., съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), разпоредбите на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, отменени или изменени с този закон, запазват своето действие по отношение на управлението на средствата от ЕСИФ, както и по отношение на изпълнението и контрола на тези програми. Приетите от Министерски съвет и министъра на финансите нормативни актове до влизането в сила на този закон запазват своето действие по отношение на програмния период 2014 – 2020 г., съгласно § 71, ал. 2 от ЗИД на ЗУСЕСИФ, а съгласно § 73 законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“. Съгласно чл. 142, ал. 1 от АПК съответствието на административния акт с материалния закон се преценява към момента на издаването му.

С оглед горното, приложима към разглеждането на настоящия спор е редакцията на закона към ДВ бр. 52 от 09.06.2020 г., при посочване на новото му наименование, в сила от 01.07.2022 г.

Съгласно чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ, в приложимата редакция, финансова корекция се налага при нарушаване на принципите по чл. 4, § 8, чл. 7 и 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Съгласно чл. 4, § 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 Комисията и държавите членки спазват принципа на добро финансово управление, а чл. 33, § 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 конкретизира този принцип чрез елементите икономичност, ефикасност и ефективност. Икономичността изисква ресурсите да бъдат предоставени своевременно, в подходящо количество и качество и на най-добрата цена. Ефикасността изисква да е налице най-доброто съотношение между използваните ресурси, предприетите дейности и постигнатите цели. Следователно въпросът дали е налице нарушение на принципа на икономичност не съвпада с въпроса дали е налице нарушение на принципа на ефикасност и двата елемента следва да бъдат обсъдени самостоятелно, макар и въз основа на една обща фактическа основа.

За да е налице основание за финансова корекция, е необходимо да е осъществена и „нередност“ по смисъла на чл. 2, т. 36 от Регламент № 1303/2013, т.е. нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането му, резултат от действие или бездействие на икономически оператор, което има или би имало за последица увреждане на бюджета на Съюза чрез отчитане на неоправдан разход.

Поради това съдът следва да прецени дали от конкретно установените факти се извежда нарушение на принципите на икономичност и ефикасност и дали това нарушение е от естество да доведе до неоправдан разход за бюджета на Съюза.

Както правилно е приел административният орган, процесната преценка следва да бъде съсредоточена върху Договор № В.-1.001-0490/Su-01 от 21.12.2018 г., сключен със „СММ 97“ ООД по обособена позиция № 2 от процедурата с публична покана, с предмет „Доставка на специализирани мобилни компютърни устройства – 150 броя и сървър – 1 брой“. Именно по този договор е определена финансовата корекция. Отделно от него, по същия проект е сключен Договор № В.-1.001-0490/Se-01 от 07.12.2018 г. с „Лион Технолоджис“ ООД по обособена позиция № 1 с предмет „Внедряване на специализиран софтуер – Високотехнологична мултимедийна платформа за онлайн психологически консултации, уебинари и професионални видео обучения“.

Това разграничение е съществено, защото спорът изисква да се отчете, че част от установената в съдебната фаза, посредством експертизите, функционалност очевидно е свързана с работата на цялостната проектна среда, а не единствено с хардуерната доставка. А в случая предметът на поръчката по процесната обособена позиция е само доставка на хардуеър.

Същевременно това обстоятелство не води до извод, че доставката по договора със „СММ 97“ ООД следва да бъде освободена от проверка за икономичност и ефикасност. Напротив, съдът следва да прецени дали при наличните доказателства е доказано, че именно по този договор е разходван публичен ресурс в противоречие с изискването за най-добра цена и за най-добро съотношение между ресурс и резултат.

По отношение на **принципа на икономичност** съдът приема, че административният орган е доказал нарушение. Този извод следва от съвкупната преценка на всички относими доказателства – окончателния доклад на О., експертната оценка, използвана в административното производство, мотивите на оспорения акт, заключението по комплексната техническа и икономическа експертиза и съдържащите се в административната преписка данни относно двете оферти. По отношение на изводите направени с повторната експертиза съдът намира, че същите не могат да обосноват различен от горния извод, тъй като същите са свързани с анализ на софтуеърни компоненти, посредством който се осигурява повишено ниво на защита на информацията, но по никакъв начин не се разколебава изводът, че предложените от другия участник устройства осигуряват

ниво на сигурност, което не отговаря на нуждите по проекта.

Безспорно по делото се установява, че използваната хардуерна база е свързана с модел Lenovo IdeaPad 330-15ICH, както и че по веригата на доставката е налице значително нарастване на цената спрямо стойностите, установени в доклада на О. и възприети в административната преписка. Тези данни сами по себе си не изчерпват преценката за икономичност, но представляват съществена отправна точка при съпоставката с предложеното по процедурата алтернативно решение и с изискванията към предмета на доставката. Следователно изводът на органа не е основан единствено на абстрактна съпоставка със свободния пазар, а и на реално подадено конкурентно предложение по същата процедура.

Вярно е възражението на жалбоподателя, че икономичността не може да се преценява чрез чисто механично сравнение между крайна договорна цена и цената на базов хардуер. Именно поради това съдът обсъжда и останалите релевантни фактори – гаранционната поддръжка, техническите особености на доставеното решение и данните от повторната експертиза. Те обаче не разколебават крайния извод за нарушение.

Особено значение в спора има доводът на жалбоподателя относно 10-годишната гаранционна поддръжка. Този довод е релевантен, тъй като гаранционният срок е бил включен като самостоятелен показател в методиката за оценка и е имал отражение върху комплексната оценка на офертите. Само по себе си това обаче не означава, че всеки по-дълъг гаранционен срок обосновава съществено по-висока цена. При преценката на този довод съдът съобразява както възраженията на жалбоподателя за значението на дългосрочната поддръжка, така и данните по делото, включително заключението по комплексната техническа и икономическа експертиза относно обичайните гаранционни срокове, експлоатационния живот на подобен вид техника и разходите по поддръжка. При съвкупната им преценка съдът приема, че наличието на 120-месечна гаранционна поддръжка представлява елемент от качеството на офертата, но по делото не е установено този елемент да обуславя такава стойност на доставката, която да оправдае значителното отклонение в цената спрямо алтернативното предложение и спрямо данните за стойността на хардуерната конфигурация.

Съдът обаче не намира, че този елемент е достатъчен да разколебае извода на административния орган за икономически неоправдан разход. Причината е, че по делото са събрани конкретни доказателства относно действителното значение и стойност на 10-годишната гаранция. От заключението по комплексната техническа и икономическа експертиза се установяват данни относно обичайните гаранционни срокове и експлоатационния живот на подобен вид техника, които съдът обсъжда съвкупно с възприетото от административния орган в акта относно икономическата обосноваваност на 10-годишния гаранционен срок. Изводите на административния орган не следва да се възприемат механично, а се преценяват с оглед данните по

съдебната експертиза, която също не установява такава стойност на гаранционния срок като икономически фактор, която да обоснове значително по-висока цена на доставката. При това положение, дори да се приеме в полза на жалбоподателя, че по-дългият гаранционен срок има определена икономическа стойност и следва да бъде отчетен, тази стойност очевидно не е от такъв мащаб, че да обясни и оправдае установеното значително отклонение в цената. Следователно 10-годишният гаранционен срок представлява релевантен фактор, който следва да бъде отчетен, но при съвкупната преценка на доказателствата не обосновава икономическа оправданост на по-високата цена. При това положение гаранционният срок, макар и оценяван в процедурата като показател за качество, не може самостоятелно да обоснове значително по-висока цена, когато не е установено съответстващо увеличение на стойността на самата доставка.

Неоснователно е и възражението, че при преценката за икономичност следва решаващо да се отчетат бъдещи разходи по нова процедура, ново криптиране, инсталиране, брандиране, транспорт и евентуално прекъсване на услугите. Такива съображения поначало могат да бъдат относими, но в случая те са развити като защитна теза, без по делото да е проведено доказване, позволяващо те да бъдат количествено съпоставени с установеното значително ценово отклонение. Поради това тези твърдения не са достатъчни да разколебаят извода за липса на икономическа оправданост на по-високата цена.

Неоснователно е и възражението, че административният орган неправилно е свел предмета на доставката до стандартен лаптоп Lenovo с външен четец и смарт карта. Вярно е, че след постановяване на повторната техническа експертиза съдът не може да възприеме опростен извод, че системата изобщо не притежава допълнителна защитна функционалност. Повторната експертиза установява наличие на специализирани програмни модули, библиотеки и конфигурации, свързани с удостоверяване, управление на ключове и изграждане на защитена връзка. Тези констатации обаче следва да бъдат отчетени от съда като доказателства, събрани в съдебната фаза, а не като основание да се упреква административният орган, че не е обсъдил факти, установени едва впоследствие. Повторната техническа експертиза установява наличие на конкретни софтуерни модули и механизми за удостоверяване и криптиране, но не съдържа оценка относно стойността на тези елементи като част от цената на доставката.

Същевременно заключението по повторната техническа експертиза не води до извод, че цената по договора със „СММ 97“ ООД става икономически оправдана. На първо място, самата повторна експертиза не съдържа икономическа оценка на установената функционалност и не посочва в каква степен тя влияе върху стойността на доставеното решение. На второ място, както правилно поддържа ответникът, част от установените софтуерни и сървърни решения не може еднозначно да се приеме, че се отнасят изцяло и само до хардуерната доставка по

договора със „СММ 97“ ООД, доколкото по проекта е налице и отделен договор за внедряване на специализиран софтуер.

Следователно заключението по повторната техническа експертиза следва да бъде отчетено при съдебната преценка, но не е достатъчно да обори установеното по делото значително ценово отклонение, нито от него може да се направи извод, че установените технически характеристики водят до икономически обосновано увеличение на цената спрямо алтернативното предложение, разгледано в рамките на процедурата.

Повторната техническа експертиза не съдържа констатации относно гаранционния срок като икономически фактор, поради което в тази част не разколебава изводите на съда, формирани въз основа на останалите доказателства.

Неоснователно е и възражението, че не може да се прави преценка за „най-добра цена“, щом бенефициерът е бил длъжен да избира измежду постъпилите оферти. Именно защото изборът е бил ограничен до двете оферти, сравнението между тях придобива още по-голяма релевантност. От значение е, че по делото не е установено по-високата цена на избраната оферта да е била съпътствана от такова доказано преимущество в качеството, сигурността, гаранционното обслужване или функционалността, което да оправдае значителната разлика в стойността. В този смисъл съдът приема, че не е изпълнено изискването ресурсите да бъдат осигурени на най-добрата цена при съответното качество.

Не се събраха и доказателства по делото какво е обусловило придобиването на сървъра по проекта на двойно по – висока от пазарната цена.

По отношение на **принципа на ефикасност** съдът също приема, че е налице нарушение, но не поради липса на каквато и да е функционалност на доставените устройства. От двете съдебни експертизи се установяват данни, че системата функционира и че е осигурена определена защитена комуникация. Спорният въпрос обаче не е дали изобщо е налице работеща система, а дали е доказано, че именно срещу използвания по-висок ресурс е постигнат такъв по-добър резултат, който да оправдае разликата в цената спрямо наличната алтернатива. В тази насока повторната техническа експертиза установява наличие на конкретни софтуерни модули и механизми, но не съдържа извод, че тази функционалност представлява такова техническо преимущество спрямо другото предложено решение, което да обосновава съществено по-високата цена. Следователно по делото не е установено най-доброто съотношение между използваните ресурси и постигнатия резултат.

По тези съображения съдът приема, че е доказано нарушение на принципите на икономичност и ефикасност, съставляващо нередност по смисъла на чл. 2, т. 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и основание за налагане на финансова корекция по чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ. Неоснователно е възражението, че липсва вреда за бюджета на Съюза. Вредата в случая се изразява в отчитане за финансиране на разход, който при установените по делото факти не съответства на изискването за

икономично и ефикасно разходване на публичния ресурс.

Правилна е и правната квалификация на нарушението по т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата. Установените факти съответстват именно на хипотезата на нарушаване на принципите по чл. 4, § 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

По отношение на размера на финансовата корекция съдът съобразява следното. Т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата предвижда базов размер на корекцията 100 %, като в съответствие с принципа на пропорционалност той може да бъде намален на 25, 10 или 5 %, когато естеството и тежестта на нарушението не оправдават определяне на по-висок размер. В случая от мотивите на акта, разгледани във връзка с уведомлението за нередност, се установява, че органът е възприел нарушението като засягащо избора на изпълнител и стойността на доставката по договора като цяло, а не отделни негови елементи. При така очертания от административния орган обхват на нарушението съдът приема, че не е налице възможност надеждно да се отдели незасегнатата част от разхода, поради което не се установява незаконосъобразност и в тази част на акта.

Що се отнася до основата, спрямо която е определена корекцията, съдът приема, че и в тази част актът е законосъобразен. Финансовата корекция е определена в размер на 100 % от безвъзмездната финансова помощ по Договор № В.-1.001-0490/Su-01, а не в размер на 100 % от цялата стойност на договора. Това следва както от диспозитива на решението, така и от самата посочена сума от 465 850 лв., която съответства на публичното финансиране по конкретния договор. Следователно основата е правилно индивидуализирана като засегнатото европейско и национално публично финансиране, а не частното съфинансиране или пълната договорна стойност.

Оспореният акт съответства и на целта на закона. Режимът на финансовите корекции е насочен към гарантиране, че средствата от европейските фондове се разходват при спазване на принципите на добро финансово управление. В случая е установено, че бенефициерът е разходвал предоставения му публичен ресурс при съществено отклонение от изискването за най-добра цена, при липса на доказано такова преимущество в качеството, гаранционното обслужване или функционалността на избраната оферта, което да оправдае по-високия разход. При тези данни определянето на финансова корекция служи именно на целта на закона – защита на бюджета на Съюза от неоправдан разход.

По изложените съображения съдът приема, че Решение № РД-16-1453 от 15.10.2021 г. е издадено от компетентен орган, в предвидената от закона форма, без съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалния закон и с целта на закона, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и с оглед направеното искане на ответника, на основание

чл. 143, ал. 3 от АПК във връзка с чл. 226, ал. 3 от АПК, в полза на министерството на иновациите и растежа – юридическото лице, в чиято структура е административният орган – следва да се присъдят претендираните по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение за три съдебни инстанции. Същите съдът определя в общ размер от 199,40 евро, съобразно чл. 37 от Закона за правната помощ във връзка с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ. По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 66 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЮРОПРОС“ ЕООД срещу Решение № РД-16-1453 от 15.10.2021 г. на ръководителя на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020.

ОСЪЖДА „ЮРОПРОС“ ЕООД, с ЕИК:[ЕИК] да заплати на министерството на иновациите и растежа разноски по делото в общ размер от 199,40 (сто деветдесет и девет евро и четиредесет евроцента) евро.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: